

**Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Martiny Vlkové „*Subkulturní kariéra graffiti writerů a její proměny*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2018, 66 s.**

Martina Vlková se ve své práci rozhodla věnovat v diskurzu subkulturních studií doposud nepříliš akcentovanému tématu vývoje a proměn subkulturní kariéry, konkrétně na příkladu akterů hlásících se k subkultuře graffiti. Práci ukotvenou v rozsáhlém souboru literatury z oblasti (post)subkulturních studií založila na biografickém výzkumu tří akterů, kteří se graffiti věnují více než dekádu.

Práce je standardně členěna na úvod (s. 8), teoretické ukotvení (s. 9-19), popis a reflexi metodologických postupů (s. 20-25), empirická zjištění (s. 25-62) a závěr (s. 63-64). Nechybí ani soupis použité literatury (s. 65-66).

Po stránce teoretické je práce výborně ukotvena v současné literatuře věnující se (post)subkulturním teoriím. Autorka nejprve stručně představuje fenomén graffiti a následně vymezuje teoretické koncepty, skrze něž bude nahlížet sociální realitu graffiti subkultury – tedy subkulturu, subkulturní identitu, autenticitu ve vztahu k subkulturní ideologii, subkulturní kapitál, subkulturní kariéru a problematiku stárnutí v subkultuře. Všechny tyto koncepty mají v její práci své místo a autorka s nimi explicitně pracuje v empirické části i závěru.

Velmi dobře je práce zvládnutá i po stránce metodologické. Pasáže věnované metodologii biografického výzkumu jsou nejen transparentní, ale i dostatečně reflexivní. Vymezený vzorek je ve vztahu k užití metodologii dostačující a jeho konstrukce odpovídá cíli výzkumu. Jednu z mála připomínek by bylo možno vznést k nejasně definovanému vztahu mezi konstrukcí vzorku a subkulturní ideologií narátorů (s. 21).

Empirická část je následně rozdělena na dva hlavní oddíly: první věnovaný analýze narativní, druhý analýze tematické. Autorka nejprve rekonstruuje vyprávění svých narátorů, aby z něj vytvořila ucelený příběh, a právě zde se objevují limity předkládané práce. Nikoliv snad v tom, že by tato rekonstrukce byla chybná – autorka naopak dobře identifikuje zlomové body vyprávění a kolem nich naraci staví. Spíše se jedná o otázku stylistickou, která je však v tomto případě nepominutelná. Autorka se totiž nedokáže vždy odpoutat od narátorových výroků a reformulovat je tak, aby byly více vypovídající. Tento problém je patrný (možná paradoxně, možná případně) nejvíce u narátora, který měl svůj příběh skvěle strukturovaný a problematiku dokázal explicitně reflektovat. Snad právě proto bylo pro autorku těžké jeho příběh nově rekonstruovat a reformulovat (tedy abstrahovat z již do jisté míry abstrahovaného). Typickým příkladem může být následující věta na s. 26: „V té době kluci chodili minimálně jednou týdně malovat a program na pátky a soboty byl také jasný.“

Následná analýza jednotlivých narativů je naopak zvládnuta výborně. Autorce se daří obratně vymezit jednotlivé fáze subkulturní kariéry všech narátorů, definovat jejich charakteristiky i významnit proměny ideologie, vztahu k subkulturním uskupením (crew) i subkulturních praktik. Přitom zároveň dobře pracuje s literaturou a svá zjištění vztahuje k zjištěním dalších autorů. V analýze jednotlivých narativů se sice některá tvrzení opakují, aniž by autorka explicitně upozornila na to, že tomu tak je, ale to je pouze drobný nedostatek. Jednu z mála připomínek mám pouze k užití typologie subkulturní kariéry punks Lindy Andes, již autorka aplikuje příliš mechanicky, zejména ve vztahu k otázce vzdoru a rebelie.

Po narativní analýze následuje analýza tematická, v níž se autorka úspěšně pokouší o syntézu poznatků získaných přechází narativní analýzou. Zaměřuje se přitom explicitně na porozumění problematice, jež si vymezila výzkumnými otázkami, aniž by však nutně mechanicky přebírala jejich strukturu. Prezентuje tak otázku vstupu do subkultury, proměnu

důležitosti subkulturního kapitálu, proměnu subkulturní ideologie, důležitosti crew a konečně fázi subkulturní kariéry. To se jí daří výborně na úrovni výsledků, ale ne již na úrovni interpretací. Tedy zatímco se jí daří seznámit čtenáře s tím, co zjistila, již se jí nedaří hlouběji ukázat, co její zjištění znamenají, jak jim rozumět a co z nich vyplývá. Tím nechci říct, že by autorka neodvedla velký kus práce, jen mohla jít ještě o krok dál.

V závěru pak autorka shrnuje svá zjištění ve vztahu k teoriím, jež vymezila v teoretickém ukotvení, přičemž přichází s některými zajímavými závěry, které jsou nesporným přínosem předložené práce – jedním z nich je alternativní podoba subkulturní kariéry, kterou jiní autoři netematizují, druhým pak vztah subkulturního kapitálu, hierarchie a subkulturní ideologie, který se ukazuje jako zcela protichůdný jejich běžným konceptualizacím.

Po formální stránce práci není příliš co vytknout: je přehledně strukturována, autorka spolehlivě vede poznámkový aparát (až na chybějící vnoření v odkazu na s. 40) i seznam užitých literatur, který obsahuje relevantní tituly ve formálně odpovídající podobě.

Po stránce gramatické je práce zvládnuta také dobře, obsahuje pouze nepatrné množství překlepů, chybějících písmen či slov a gramatických chyb. Největší připomínku mám ke stránce stylistické, konkrétně k autorčině tendenci spojovat vedlejší věty pouze čárkami čili bez příčných spojek, což věty staví do souřadných vztahů a příčinné vztahy mezi nimi činí jen těžko rozpoznatelnými.

Celkově se tedy domnívám, že práce jednoznačně splňuje požadavky kladené na absolventskou práci bakalářského stupně a přináší některá zajímavá zjištění. Doporučuji ji tedy k obhajobě a na základě výše zmíněných skutečností navrhuji hodnocení na pomezí **velmi dobře a výborně** v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze 2. 2. 2018

Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.